

ČINJENICE O PROGRAMU SUDA MODEL

<p>BIOGRAFIJA</p>	<p>Nacionalni Centar za Državne Sudove (NCSC) od 2001. na Kosovu sprovodi aktivnosti USAID-a u sektoru pravosuđa. Na osnovu Aktivnosti za reformu pravosudnog sistema Kosova (ARPSK, 2003-2007), NCSC je izveo nekoliko pilot projekata u sektorima kao što su audio snimanje, smanjenje odlaganja sudskih predmeta i vođenje zapisnika. ARPSK je takođe obezbedio obuku za predsednike sudova i sudske administratore oko glavnih nadležnosti sudske administracije: upravljanje tokom sudskih predmeta, budžet i finansije, ljudski resursi i informativna tehnologija.</p> <p>Jula 2007. NCSC je, pod okriljem USAID-a, počeo novi projekat podrške pravosuđu Kosova (PPPK), koji između ostalih inicijativa obuhvata i Program model sudova (PMS).</p>
<p>SVRHA</p>	<p>PMS ima sveobuhvatan pristup unapređenju sudske delatnosti i administracije. Ovaj pristup će rezultirati razvojem standardizovanih procesa za unapređenje sudske efikasnosti i efektivnosti. Udaljavanjem od izolovanih pilot aktivnosti, PMS uključuje lokalne institucije u sve etape kreiranja i sprovođenja, i na taj način osigurava da vizija uspostavljena od strane SSK za pravosuđe Kosova postane realnost.</p>
<p>PARTNERSTVO</p>	<p>PMS je partnerstvo između USAID-a, Projekta podrške pravosuđu Kosova (PPPK), Sudskog Saveta Kosova (SSK) i sudova koji učestvuju u programu. Finansijskim sredstvima USAID-a i sprovođenjem od strane Nacionalnog centra za državne centre, PPPK radi zajedno sa SSK na razvoju i sprovođenju PMS u kome učestvuju deset sudova tokom tri godine. Sudovi učesnici će biti aktivni partneri u testiranju i obradi standarda i najbolje prakse u sudskim postupku i administraciji.</p>
<p>PROCES ODABIRA</p>	<p>Decembar 2007. grupa od šest sudova—Privredni Sud, Opštinski Sud Uroševac, Gnjilane i Prizren, Okružni Sud Mitrovica i Peć—je odabrana da učestvuje u PMS. Proces odabira je uspostavljen, kako bi svim zainteresovanim sudovima pružio priliku da podnesu molbe i da budu uzeti u obzir putem otvorenog nadmetanja. Proces odabira je razvijen u saradnji sa SSK, dok su kriteriji pripremljeni od strane radne grupe, koju sačinjavaju predstavnici sudija i sudske administracije, osoblja PPPK i sekretarijata SSK. SSK će podržati konacni izbor.</p> <p>Dodatna četiri sudova je odabrano u aprilu 2009.: Đakovica, Kamenica, Priština i Srbica. Sudovi su odabrani na temelju niza kriterija postavljenih od KJSP sa namerom da se osigura zastupanje svih okruga, i gradi partnerstvo s postojećim Sudovima Modela, kao i inicirati rad u svih sedam najvećih opštinskih središta.</p>

<p>STANDARDI ZA POBOLJŠANJE SUDA: SVRHA</p>	<p>PMS rukovode Standardi za poboljšanje suda kao smernice za aktivnosti koje će preduzeti sudovi učesnici. Standardi za poboljšanje sudova su dizajnirani kao skup osnovnih načela koji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odražavaju najbolju međunarodnu praksu u sudskoj administraciji i delatnosti. • sudovima koji ucestvuju pružaju putokaz tokom sprovođenja promena i procene uticaja istih. • Obezbeđuju sredstvo za komunikaciju unutar pravosuđa i sa javnošću. • Standardizuju reforme koje se na osnovu Strateškog plana SSK za pravosuđe Kosova 2007-2012 smatraju prioriternim. • Obustave postojeća pravila radi unošenja novih načina delovanja, i na taj način identifikuju najbolja rešenja izazovima kosovskog pravosuđa.
<p>STANDARDI ZA POBOLJŠANJE SUDA: SADRŽAJ</p>	<p>Standardi za poboljšanje suda su razvijani na osnovu izvornih dokumenata o najboljoj praksi u Sjedinjenim Državama i Evropi, Strateškog plana SSK za pravosuđe Kosova 2007-2012, primenljivih pravila za interne aktivnosti suda i Plana za sprovođenje standarda na Kosovu. Standardi su pripremljeni od strane radne grupe, koju čine predstavnici sudija i sudske administracije, osoblja PPPK i sekretarijata SSK.</p> <p>Standardi padaju pod pet kategorija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšta administracija i upravljanje <p>Rukovodstvo je energija koja stoji iza sudskih sistema i sudskih dostignuća, dok upravljanje predstavlja organizovanje i usklađivanje resursa za postizanje odličnosti. Četiri stuba upravljanja su: planiranje, organizovanje, usmeravanje i nadgledanje. Rukovodstvo i upravljanje su neophodni sistemi delovanja. Sudovi imaju potrebe za osobama koje su kompetentne, profesionalne, karakterne i privržene. Menadžment ljudskih resursa osposobljava učinak i doprinosi efikasnosti suda.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje sudskim predmetima i zapisnicima <p>Ponekad se naziva apsolutnim srcem sudske administracije, upravljanje sudskim predmetima je proces kojim sudovi sprovode svoju prvenstvenu funkciju, vođenja predmeta od podnošenja tužbe do završetka slučaja, obezbeđujući da svaki parničar dobije jednaku zaštitu u razumnom roku. Vođenje zapisnika je neophodno za obezbeđivanje tačnosti, raspoloživosti i dostupnosti svih sudskih zapisa, kao i pravilnog zadržavanja i arhiviranja starih zapisnika.</p>

ČINJENICE O PROGRAMU SUDA MODEL

	<ul style="list-style-type: none"> • Smanjenje broja zaostalih predmeta i odlaganja <p>Smanjenje broja zaostalih predmeta se oslanja na tehnike identifikovanja uzroka zaostajanja obrade tekućih i budućih sudskih predmeta. Smanjenje broja zaostalih predmeta razvija strategiju za rešavanje trenutnog broja zaostalih predmeta i sprečavanje daljeg nagomilavanja predmeta, bez ometanja pravovremene obrade nadolazećih predmeta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Upravljanje finansijama i budžetom <p>Način na koji se stižu, dodeljuju i raspoređuju sudski resursi utiče na delatnost svakog suda i određuje koliko dobro sudovi ispunjavaju svoj mandat i služe javnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pristup javnosti i transparentnost <p>Sudovi koje razumemo, izlazak u javnost i informisanje iste poboljšava učinak sudova i poverenje u pravosuđe. Pristup pravdi podrazumeva informisanje javnosti o sudskim uslugama, strukturalni pristup zgradi suda, kao i načine izlaženja u susret onima sa jezičkim, kulturnim ili problemima sa kretanjem.</p>
<p>POBOLJŠANJE OBJEKATA</p>	<p>Uz podršku PPPK, svaki sud koji učestvuje će imati priliku da planira renoviranje zgrade, čime će poboljšati pristup, bezbednost i funkcionalnost zgrade.</p> <p>Renoviranje Opštinskog suda u Uroševcu očekuje se da se završi do kraja septembra 2009. Opštinski i Okružni sud u Peću, Opštinski i Okružni sud u Prizrenu, Opštinski sud u Srbici i Privredni sud bice renovirane ubrzo nakon toga. Mala renoviranja su planirana u Opštinski sud u Đakovici, Opštinski sud u Gnjilane, Opštinski sud u Kamenici i Opštinski sud u Prištini.</p>

ČINJENICE O PROGRAMU SUDA MODEL

<p>PLAN AKCIJA ZA POBOLJŠANJE SUDA</p>	<p>Nakon selekcije, svaki sud koji učestvuje pripremio je Plan akcije za sprovođenje devet elemenata Standarda za poboljšanje suda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raspodela nadležnosti između Predsedavajućeg Sudije, Upravnika Suda i zaposlenih. 2. Obuka zaposlenih. 3. Održavanje i sredjivanje otvorenih i zatvorenih dosijea predmeta. 4. Smanjenje nagomilanih predmeta. 5. Uskladjenost sa vremenskim standardima obrade predmeta. 6. Efikasna nabavka i upotreba sudske logistike. 7. Sudska komunikacija sa javnošću. 8. Pristupačnost i sigurnost zgrade suda. 9. Javnost sudskog postupka. <p>Svaki plan akcija suda služi kao putokaz za sprovođenje PMSU i sastoji se od:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vremenskog rasporeda za postizanje uslova svakog standarda. • Osnivanja jednog internog komiteta sudija i nesudskog osoblja, koji će nadgledati sprovođenje plana akcija. • Indikator i aktivnosti za sprovođenje i nadzor.
<p>ULOGA PPPK</p>	<p>Osoblje PPPK koje podržava PMS se sastoji od lokalnih i međunarodnih stručnjaka. Oni vrše funkciju predavača i mentora sudova učesnika. PPPK sponzoriše obuku za izgradnju kapaciteta sudija i zaposlenih iz sudova učesnika, kako bi svoje zadatke sprovodili efikasnije i efektivnije, kao i da bi delovali kao lideri pravosuđa Kosova. Učesnici u PMS doprinose poboljšanju profesionalnih standarda sudova kao i poboljšanju poverenja u pravosuđe, služeći time kao modeli za pravosuđe.</p>
<p>STRUKTURA UPRAVLJANJA</p>	<p>Proces upravljanja PMS je osnovan u koordinaciji sa SSK i Komitetom za sudsku administraciju.</p> <p>Svaki sud učesnik će imati sopstvenu upravnu grupu sudija i ne-sudskog osoblja, koja će sprovođiti i nadgledati njihov Plan akcije za poboljšanje suda. Predsedavajuće sudije i administratori suda iz svakog suda koji učestvuju u projektu, sastaju se periodično, kao Konzorcijum model suda sa ciljem razmene informacija oko uspeha i izazova.</p>